

niedziela

GŁOS Z TORUNIA

NR 12 (1109) • J • ROK LIX • 20 III 2016 • TORUŃ

w numerze:

Mądrość krzyża jako fundament życia –
kult Krzyża Świętego w diecezji toruńskiej

Tak, Pomagam

Teraz jest czas miłosierdzia

MYŚL
NA TYDZIEŃ

Jedynym ratunkiem dla
człowieka jest spotkanie
z Chrystusem.

Bp Andrzej Suski

Prawdziwie

Dwa tysiące lat temu Pan Jezus wjechał do Jerozolimy na osiołku. Witwały Go tłumy. Hosanna, wiwaty, gałązki palmowe. A wyobraźmy sobie to dzisiaj. Mężczyzna na osiołku wjeżdża do Torunia. Podąża przez na przykład Rubinkowo, by dostać się na Starówkę. Do celu nie dociera, bo zatrzymuje go policja za utrudnianie ruchu, kierowcy patrzą na niego, stukając się w czoło, a na koniec zjawiają się służby ochrony nad zwierzętami. Tak nie da rady.

Dzisiaj Jezus po pierwsze musiałby mieć konto na Facebooku i utworzyć wydarzenie. Potem powinien napisać e-maila, a dla pewności powysyłać do wszystkich SMS-y. I musiałby się liczyć z tym, że powitanie odbędzie się również w cyberprzestrzeni w postaci dania „lajka”. Tak dzisiaj często wyglądają nasze pseudospotkania z drugim człowiekiem. Żyjemy na Facebooku, a na ulicy udajemy, że się nie znamy.

Czy naprawdę w ekranie smartfona lub komputera widać więcej niż w ludzkich oczach? Czy naprawdę rozmowa z człowiekiem musi przyjmować postać wymiany komentarzy w Internecie? Tak jest łatwiej, ale czy prawdziwie?

Przed nami Wielki Tydzień. Przyjdź i zamiast ekranu dotykowego, poczuj, jak dotykasz się szat Jezusa. On przybywa naprawdę.

Joanna Kruczyńska

Wiesław Ochotny

Wjazd Jezusa do Jerozolimy. Misterium w Grębocinie 2015 r.

WIELKI TYDZIEŃ W DIECEZJI

Tydzień, który będziemy przeżywać, nie bez powodu jest nazywany wielkim. Jest on przejściem do nowego życia z Bogiem. O tym właśnie czasie kard. Joseph Ratzinger mówi, że ma on 8 dni, bo rozpoczyna się i kończy w niedzielę. Obchody Wielkiego Tygodnia zaczynają się w Niedzielę Męki Pańskiej, zwaną też Niedzielą Palmową. Tego dnia (20 marca) o godz. 12.30 w katedrze pw. Świętych Janów w Toruniu Mszę św. celebrować bp Andrzej Suski w ramach diecezjalnego spotkania młodych przygotowującego do Światowych Dni Młodzieży. Po Eucharystii zebrani w katedrze uczestniczą w przemarszu ulicami Starówki na Rynek Nowomiejski, gdzie ok. godz. 14 w Galerii Tumult Magdalena Frączek zaprezentuje koncert.

Spełnienia się misji Chrystusa będziemy mogli doświadczyć w Wielką Środę w czasie misterium Męki Pańskiej w Jabłonowie Pomorskim na Wzgórzu Zamkowym o godz. 18

czy Grębocinie (plac przy ul. Owocowej) o godz. 19.

Wielki Czwartek

Wielki Czwartek upamiętnia ustanowienie sakramentów Eucharystii i kapłaństwa. Msza św. Krzyżma będzie sprawowana w katedrze Świętych Janów w Toruniu o godz. 10 przez bp. Andrzeja Suskiego i zgromadzenie kapłanów. Mszę św. Wieczerzy Pańskiej odprawi w katedrze Świętych Janów o godz. 18 bp Andrzej Suski.

Liturgia Męki Pańskiej

W Wielki Piątek nie odprawia się Mszy św. Wieczorna Liturgia upamiętnia mękę Jezusa na krzyżu. W ten święty dzień w katedrze Świętych Janów o godz. 18 Liturgii Męki Pańskiej będzie przewodniczył bp Józef Szamocki, a bp Andrzej Suski w parafii pw. św. Jakuba Apostoła w Toruniu. O godz. 19

odbędzie się nabożeństwo Drogi Krzyżowej, a przy 12 stacji rozpocznie się celebrowanie Liturgii.

Liturgia Wigilii Paschalnej

W Wielką Sobotę w ciszy nawiedzamy grób Pański i adorujemy Najświętszy Sakrament. Po zapadnięciu zmroku o godz. 20 w katedrze Świętych Janów rozpocznie się Liturgia Wigilii Paschalnej pod przewodnictwem bp. Andrzeja Suskiego.

Zmartwychwstanie

W niedzielę o świcie dzwony ogłoszą światu radość zmartwychwstania. O godz. 6 w katedrze Świętych Janów w Toruniu Mszę św. Zmartwychwstania Pańskiego będzie celebrował bp Andrzej Suski.

Święte obrzędy upamiętniają tajemnicę zbawienia. Jezus umarł i zmartwychwstał, by każdy z nas mógł żyć. Czy będziemy z Nim w tym czasie? **Beata Pieczykura**

GRUDZIĄDZ

Jubileusz

Straż Miejska w Grudziądzu obchodziła jubileusz 25-lecia istnienia. Z tej okazji 1 marca w bazylice pw. św. Mikołaja sprawowano Mszę św., której przewodniczył i homilię wygłosił ks. inf. Tadeusz Nowicki, honorowy obywatel Grudziądza. Koncelebransami byli ks. kan. Marek Borzyszkowski, dyrektor Grudziądzkiego Centrum Caritas im. bł. Juty oraz ks. kan. Dariusz Kunicki, proboszcz. Przy ołtarzu

stanęły poczty sztandarowe Państwowej Straży Pożarnej, Zakładu Karnego nr 2 i Wojska Polskiego. W Eucharystii uczestniczyli parlamentarzyści, prezydent Grudziądza Robert Malinowski, goście oraz mieszkańcy Grudziądza. Po Mszy św. na grudziądzkim rynku przy pomniku Żołnierza Polskiego ks. kan. Dariusz Kunicki poświęcił sztandar Straży Miejskiej.

Hanna Szymańska

Ks. kan. Dariusz Kunicki święci sztandar Straży Miejskiej

CHEŁMŻA

Warsztaty

Parafia pw. św. Mikołaja Biskupa w Chełmży organizuje Warsztaty Muzyczne pt. „Droga do Krakowa”, które odbędą się w dniach 15-17 kwietnia w Chełmży. Poprowadzi je zespół polskiej sceny chrześcijańskiej NEW LIFE'm. Poprzez zajęcia indywidualne i grupowe uczestnicy, pod okiem Agnieszki Musiał, Piotra Jankowskiego, Joachima Mencla, Roberta Cudzicha i Marcina Pospieszalskiego, przygotują utwory na Mszę św. i koncert finałowy, który odbędzie się w chełmżyńskiej bazylice 17 kwietnia o godz. 18. Warsztaty mają również na celu przygotowanie uczestników do koncertu z Janem Budziaszkiem, który 24 lipca ma odbyć się w Chełmży, i jest związany

z dekanalnymi obchodami ŚDM w Krakowie.

Wydarzenie skierowane jest do wszystkich osób muzykujących, które chciałyby rozwinąć umiejętności, a także pomuzycować z zespołem NEW LIFE'm i zgłosić chęć udziału do 31 marca. Warsztaty wspierane są przez miasto Chełmża, gminy Chełmża, Łysomice, Papowo Biskupie oraz Hotel Imperium. Patronat medialny sprawują: Telewizja Trwam, Tygodnik Katolicki „Niedziela” oraz Telewizja Po Sąsiedzku. Szczegółowe informacje, regulamin i karta zgłoszeniowa na stronie www.parafiachelmza.pl, a informacje można uzyskać, pisząc na adres: warsztatychemza@gmail.com.

Leszek Masłowski składa kwiaty w miejscu pamięci Sybiraków

CHEŁMŻA

Pamięć Sybiru

W chełmżyńskiej konkatedrze Trójcy Świętej 4 marca uczczono 71. rocznicę zsyłki mieszkańców Chełmży na Sybir i 25. rocznicę przywiezienia urny z ziemią z miejsc sowieckiej kaźni.

Pod koniec lutego 1945 r. sowieccy „wyzwoliciele” najpierw aresztowali pracowników Cukrowni Chełmża, a następnie rozpoczęli się zatrzymywania w domach i na ulicach miasta. Szacuje się, że do radzieckich łagrów trafiło ponad 600 chełmżan, a z katorgi wróciła garstka. Dzisiaj żyją dwie osoby. 88-letni Leszek Masłowski razem z Powiatową i Miejską Biblioteką niestrudzenie organizuje uroczystości upamiętniające to tragiczne wydarzenie. Mszę św. w intencji Sybiraków i ich rodzin celebrował ks. Dawid Gapiński, który wygłosił również homilię. – Jesteście zobowiązani przypominać światu, szczególnie młodemu pokoleniu, jaki los może zgotować człowiek człowiekowi, gdy zabraknie odpowiedzialności, poszanowania godności, przykazań i Boga. W imię odrzucenia Boga postanowiono wtedy urządzić świat po ludzku, według określonej opcji politycznej. Ten, kto ma więcej możliwości, władzy i pieniędzy, potrafi poniewierać drugim człowiekiem, zabijać – mówił kaznodzieja. Skierował

słowa wdzięczności do tych, którzy 25 lat temu udali się na ziemię skropioną męczeńską krwią chełmżan. Głównym celem podróży była Siewiernaja Griwa, ponieważ tam największej chełmżan zmarło. Przywieziona stamtąd urna z ziemią uroczystie umieszczona została w kaplicy na starym cmentarzu.

Liturgię uświetnił śpiewem Chór Mieszany „Św. Cecylia” pod dyktando Alfonsa Dorawy. Po Mszy św. uczestnicy udali się do miejsca pamięci Sybiraków przy ul. Sądowej, gdzie złożono kwiaty i zapalono znicze. W swoim przesłaniu Leszek Masłowski prosił młodzież o zachowanie pamięci o Sybirakach. Podczas spotkania w bibliotece Tomasz Zieliński, który 25 lat temu był przewodniczącym cukrowniczej „Solidarności” i jednym z inicjatorów wyjazdu do Związku Radzieckiego, przedstawił historię związaną z upamiętnieniem chełmżyńskich Sybiraków.

W uroczystości udział wzięli przedstawiciele władz miasta i gminy Chełmża, powiatu toruńskiego, gminy Łubianka, PiS, uczniowie i nauczyciele Zespołu Szkół nr 1 im. Zesłańców Sybiru w Toruniu, młodzież szkół miejskich i gminnych, harcerze oraz Jan Myrcha, prezes Związku Sybiraków w Toruniu.

Wojciech Wichnowski

GIETRZWAŁD

Życ z Bożego Miłosierdzia

W dniach 25-28 lutego w sanktuarium Matki Bożej w Gietrzwałdzie odbyły się rekolekcje wielkopostne Ruchu Rodzin Nazaretańskich pod hasłem: „Życ z Bożego Miłosierdzia”.

W rekolekcjach udział wzięli członkowie i miłośnicy Ruchu Rodzin Nazaretańskich z rodzinami, dziećmi i młodzieżą z diecezji toruńskiej i archidiecezji gdańskiej. Rekolekcje prowadzili i homilie głosili moderatorzy Ruchu Rodzin Nazaretańskich archidiecezji gdańskiej: ks. Paweł Jakimiec, ks. Piotr Boni oraz ks. kan. Sylwester Ćwikliński z Torunia. W trakcie rekolekcji był obecny również moderator krajowy RRN ks. Dariusz Kowalczyk, który celebrował Mszę św. W homilii podkreślił rolę nabożeństw zawierzenia naszych problemów Matce Bożej Rozwiązującej Węzły, gdyż Maryja pragnie

Uczestnicy rekolekcji

każdego człowieka zaprowadzić na wyżyny świętości.

W programie rekolekcji były: codzienna medytacja, konferen-

cje, Eucharystia, adoracja Najświętszego Sakramentu, dzielenie się świadectwami w grupach, Koronka do Miłosierdzia Boże-

go. Dzień zakończono modlitwą różańcową i Apelem Jasnogórskim. Była też całonocna adoracja Najświętszego Sakramentu, korzystaliśmy z sakramentu pojednania oraz rozmów indywidualnych z kapłanem. Dzieci i młodzież przygotowały program o tematyce religijnej, który zaprezentowały podczas pogodnych wieczorów. Ostatniego dnia była celebrowana przez ks. kan. Sylwestra Ćwiklińskiego Msza św. przed cudownym obrazem Matki Bożej Gietrzwałdowskiej w intencji dziękczynnej za przeżyte rekolekcje. Wygłosił on homilię na temat rozpoznania i przyjęcia Miłosierdzia Bożego.

Rekolekcje zakończyliśmy spotkaniem przy kawie, podczas którego omówiliśmy przeżyty czas, głosząc świadectwa indywidualne.

Henryk Bernatowicz

BOLESZYN

Modlitwa i post w intencji pokoju na świecie

W dniach 27-28 lutego w parafii pw. św. Marcina w Boleszynie gościł ks. Mariusz Boguszewski z Papieskiego Stowarzyszenia „Pomoc Kościołowi w Potrzebie”.

Głównym hasłem stowarzyszenia jest pojednanie i solidarność na świecie. Dzięki ofiarności ludzi dobrej woli niesie pomoc w ponad 140 krajach. Zakres wsparcia jest bardzo szeroki i obejmuje: ewangelizację w mediach, kształcenie teologiczne, apostołat biblijny, pomoc duszpasterską, katechizę, stypendia mszalne, środki transportu oraz pomoc budowlaną. Stowarzyszenie wspiera uchodźców i prześladowanych chrześcijan. W Polsce PKWP działa od 2006 r.

Wizytę w boleszyńskiej parafii ks. Boguszewski rozpoczął nabożeństwem „Gorzkich żali”, po którym spotkał się z młodzieżą

na katechezie o bezinteresownej pomocy bliźniemu. Podczas niedzielnych Mszy św. podzielił się z wiernymi spostrzeżeniami, m.in. z wyjazdów do Nigerii czy Sudanu (o budowanych tam studniach głębinowych). Opowiadał o formach niesionej pomocy oraz sytuacji, w jakiej znajdują się mieszkańcy Syrii. Polska sekcja PKWP pomaga syryjskim chrześcijanom dotkniętym wojną i prześladowaniem od 2012 r. Na tę pomoc w 2014 r. przekazano 600 tys. euro. To jednak tylko niewielka część całego świata, gdzie istnieje problem łamania prawa do wolności religijnej. Zatrważające są dane, które przekazał: 105 tys. chrześcijan ginie rocznie za wiarę w Chrystusa, co 5 minut ginie 1 chrześcijanin, 500 mln chrześcijan jest poddawanych różnym formom dyskrymina-

cji, w tym aż 200 mln brutalnie prześladowanych, a wszystko to ma miejsce w ponad 70 krajach świata.

Trwający Rok Miłosierdzia to czas modlitwy nie tylko we własnych intencjach, lecz także za współbraci na całym świecie, którzy cierpią z powodu wojen, prześladowań oraz klęsk żywiołowych. Miliony ludzi na świecie prowadzi życie uciekinierów. Można pomóc im pozostać we własnych domach, wspierając ich finansowo. Tę możliwość zapewnił parafianom ks. kan. Piotr Nowak, zapraszając przedstawiciela Papieskiego Stowarzyszenia „Pomoc Kościołowi w Potrzebie”. Ksiądz Proboszcz zainicjował też akcję postu i modlitwy o pokój w Syrii. – Najbliższy piątek niech będzie czasem modlitwy i postu w intencji pokoju na świecie –

apelował. Wielki Post jest szczególnie czasem dla każdego chrześcijanina – czasem refleksji, zadumy i pracy nad własnymi słabościami, ale także odpowiednim momentem, by dostrzec obok drugiego człowieka i odpowiedzieć na hasło promujące akcję PKWP: „Gdzie Bóg płacze, świat milczy, Ty działaj”.

Elżbieta Kozłowska

Podobne spotkania z wiernymi będą odbywać się w każdej parafii naszej diecezji. Księża z PKWP mają zgodę Księdza Biskupa, aby podczas spotkań w parafiach dzielić się problemem prześladowanych. Każdy proboszcz może kontaktować się bezpośrednio z biurem w Warszawie, aby umówić dogodny termin, tel. 790-511-829

MĄDROŚĆ KRZYŻA JAKO FUN

WOJCIECH WIELGOSZEWSKI

Bogdan Majer

Drzewo Życia w ołtarzu papieskim. Toruń, 7 czerwca 1999 r.

W 1243 r. pierwszy biskup chełmiński Heidenryk podjął posługę apostołską w diecezji o terytorium zbliżonym do powołanej przez św. Jana Pawła II diecezji toruńskiej. 750 lat później święty papież powiedział: „Jest w niej obecna cała chrześcijańska tradycja narodu, który wybrał u początku swych dziejów mądrość krzyża jako fundament rozwoju swego życia...”

Gdy powstawały zręby diecezji bp. Heidenryka obejmującej ziemie chełmińską i lubawską, wchodziła ona w skład państwa krzyżackiego. Wtedy pojawiły się pierwsze obiekty sakralne pod wezwaniem Krzyża Świętego.

Kościoły i kaplice

Kaplice pod tym patronatem znajdowały się w warowniach zakonnych m.in. w Golubiu, Kowalewie, Kurzętniku, Radzynie i Toruniu. Ta ostatnia podzieliła los zamku zburzonego na początku wojny 13-letniej. Pozostałymi opiekowali się później polscy starostowie. Pod pruskim zaborem los kaplic stał się taki, jak kowalewskiej, która „wskutek późniejszych zmian politycznych niszczała do szczytu” – pisał w 1880 r. językiem ezopowym ks. Jakub Fankidejski.

Kaplice pw. Krzyża Świętego często budowano pod wieżą kościoła, np. w Chełmży i Brodnicy albo na cmentarzach, tak jak kaplice „ogrójcowe” przy kościołach Świętych Janów i św. Jakuba w Toruniu. Tutaj tuż za Bramą Chełmińską od poł. XIV wieku przez niecałe sto lat stał kościół Krzyża Świętego należący do benedyktynów. Takie samo było wezwanie świątyni w Kaszczorku, wzniesionej być może przez zakon begardów tam, gdzie według legendy objawił się znak Męki Pańskiej. Kościół w Kaszczorku pamięta pierwsze dekady XIV wieku tak jak świątynie świętokrzyskie w Lisewie, Przecznie, Gubinach (dziś w parafii pw. św. Bartłomieja w Szembruku). „Tylko” 250 lat liczy kościół w Górnym, ale powierzona bożogrobcom parafia powstała w 1325 r. Średniowiecza sięgają korzenie parafii utworzonych w XX wieku w Koszele-

Dagmara Kończalska

Obraz Ukrzyżowania w Przecznie

wach, Górczenicy, Grudziądzu, Górsku i Siemoniu. Najmłodsza parafię świętokrzyską powołał bp Andrzej Suski w Hartowcu w 1994 r.

Relikwie

Drzewo, „na którym zawisło Zbawienie świata”, odnalezione według tradycji przez św. Helenę w 326 r., podzielono na drobne fragmenty. W Polsce największy znajduje się u franciszkanów w Pakości; 21 i 22 lutego można było oddać cześć tej relikwii w sanktuarium Matki Bożej Podgórskiej w Toruniu. Wiele przepa-

dło, m. in. z dawnego toruńskiego kościoła pw. św. Mikołaja. Begardzi z Kaszczorka przekazali je w 1320 r. biskupowi włocławskiemu, a z brodnickiej fary zabrał tę „zdobycz wojenną” w 1410 r. król Jagiełło, by przekazać kolegiacie w Sandomierzu.

W diecezji toruńskiej relikwie znajdujące się (wg ustaleń autora) w ośmiu miejscach, są wystawiane w święto Podwyższenia Krzyża Świętego (14 września). W bazylice nowomiejskiej pw. św. Tomasza wierni mogą uczcić je tego dnia po każdej Mszy św. przez ucałowanie. W większości kościołów świętokrzyskich nastę-

DAMENT ŻYCIA

puje błogosławieństwo relikwiami po Eucharystii odpustowej i uroczystej procesji. W niektórych miejscach są okazywane podczas nabożeństw wielkopostnych, w czasie wieczystej adoracji w nocy z Wielkiego Czwartku na Wielki Piątek i przed odpustem (Przecznó). W Górznie możliwość uczczenia relikwii mają pielgrzymi nawiedzający kościół. W Wąbrzeźnie Krzyż Święty w jego relikwii można uczcić m.in. w Noc Świętych 31 października czy na zakończenie ceremonii ślubnych jako „drogowskaz miłości prawdziwej” (ks. kan. Jan Kalinowski).

Wyobrażenia

Wyobrażenia Męki Pańskiej w kościołach diecezji toruńskiej zdumiewają nieszablonością i artystycznością. Np. w konkatedrze chełmińskiej w gotyckim krucyfiksie z 1422 r. (najstarszym w kościele) zwracają uwagę skrzyżowane nogi Zbawiciela i stopy przybite osobnymi gwoźdźmi. Z kolei Ukrzyżowany z XIV-wiecznego malowidła w prezbiterium chełmińskiej fary zgodnie z wizjami mistyków odrywa rękę od krzyża, wskazując ranę w boku. W 1612 r. powstał obraz umieszczony w głównym ołtarzu kościoła w Przecznie. Nieznany malarz ukazał Ukrzyżowanego Jezusa, któremu towarzyszą Maryja i św. Jan. Widzimy Księżyc w nowiu oraz Słońce w chwili zaćmienia (por. Łk 23, 44-45). U podstawy krzyża jest ukazana czaszka Adama (Chrystus jako Nowy Adam), w tle widok Jerozolimy. Tak wyraziste przedstawienie Ukrzyżowania przyciągało do Przeczni rzesze pielgrzymów. Obraz zyskał opinię cudownego, czyniąc ze świątyni do czasu rozbiorów faktyczne sanktuarium Krzyża Świętego. Wybitnym dziełem sztuki gotyckiej

jest malowidło ściennie w prezbiterium toruńskiej katedry wykonane w latach 1380-90, ukazujące Chrystusa ukrzyżowanego na drzewie wyrastającym z postaci praojca Jessego (por. Iz 11, 11). Z tego samego czasu pochodzi krucyfiks Drzewo Życia z toruńskiego kościoła pw. św. Jakuba przeniesiony tu w 1834 r. ze zburzonej świątyni dominikańskiej pw. św. Mikołaja. Ramiona krzyża, do których przybity jest Zbawiciel, tworzą jednocześnie gałęzie Drzewa Życia. To wyraz myśli teologicznej, że skoro upadek człowieka spowodowało drzewo rajskie, dlatego odkupienie dokonało się na drzewie krzyża. Powiększona kopia Drzewa Życia stała w centrum ołtarza papieskiego w Toruniu 7 czerwca 1999 r. Kopia ta obecnie znajduje się w diecezjalnym sanktuarium Miłosierdzia Bożego.

Pójdźmy z pokłonem

W 2012 r. mieszkańcy Czarnego Bryńska w parafii Górzno w miejscu zmuszającego krzyża przydrożnego postavili nowy, a jeden z nich wykonał ze starego małe krzyżyki, które Ksiądz Proboszcz przekazał rodzinom w sołectwie. Znak wiary pozostawiony przez przodków stał się swoją domową relikwią. Stawianie krzyży przydrożnych, zwanych potocznie Bożymi mękami, to odwieczna forma oddawania czci Odkupicielowi, podobnie nabożeństwa Drogi Krzyżowej i procesje w tzw. dniach krzyżowych (poniedziałek, wtorek, środa przed uroczystością Wniebowstąpienia Pańskiego). W piątki toruńscy dominikanie wystawiali relikwie Krzyża Świętego na widok publiczny. W Brodnicy w uroczystość Znalezienia i Podwyższenia Świętego Krzyża mrok kaplicy pod wieżą fary rozświetlał płomień wielu

Misterium pasyjne w Grębocinie

gromnic. W Radzynie wierni podążali w procesji z kościoła pw. św. Anny do kaplicy na zamku, by tam wysłuchać kazania pasyjnego, po czym wracali, śpiewając „Gorzkie żale”. Historię Męki Pańskiej ukazywano w misteriach pasyjnych z wiernym oddaniem realiów epoki, nie unikając drastycznej dosłowności w scenach tortur i śmierci Jezusa. Zwyczaj ten służący pobu-

dzeniu wyobraźni i uśpionych sumień wraca w naszych czasach. Najstarszą tradycją cieszą się organizowane z rozmachem pasje w Kurzętniku i Grębocinie. W ostatnich latach wystawiano je także m. in. w Grudziądzu, Jabłonowie, Kazanicach, Lubawie i Toruniu. Wielkopostne rozważania Męki Pańskiej o zasięgu ponadparafialnym odbywają się w kalwarii w Lisewie (jedynej w diecezji), Działdowie podczas Drogi Krzyżowej młodzieży, na liczącej 40 km nocnej trasie Toruńskiej Ekstremalnej Drogi Krzyżowej. Najczęściej w piątek przed Niedzielą Palmową mieszkańcy wielu miast i wsi diecezji podążają za krzyżem, rozważając stacje Męki Pańskiej. W Toruniu odbywa się diecezjalna Droga Krzyżowa z udziałem Księża Biskupów.

Przed adoracją...

Może warto zadać sobie kilka pytań przed wielkopiątkową adoracją krzyża: Czy znalazłem widoczne miejsce dla znaku wiary w swoim domu? Czy błogosławię znakiem krzyża dziecko wychodzące np. do szkoły czy inną bliską osobę udającą się w drogę? Czy jestem gotów przyjąć za dewizę swojego życia słowa bł. ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego: „Przez krzyż cierpień i życia szarego – z Chrystusem – do chwały zmartwychwstania”?

RELIKWIE KRZYŻA ŚWIĘTEGO W DIECEZJI TORUŃSKIEJ

Chełmno – kościół

pw. św. Jana Chrzciela i św. Jana Ewangelisty (Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo)

Górzno – kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego

Grudziądz – kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego

Lidzbark Welski – kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny

Nowe Miasto Lubawskie – bazylika pw. św. Tomasza Apostoła

Przecznó – kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego

Rywałd – kościół pw. św. Sebastiana i Narodzenia Najświętszej Maryi Panny (Zakon Braci Mniejszych Kapucynów)

Wąbrzeźno – kościół pw. Świętych Apostołów Szymona i Judy Tadeusza

MINISTRANCI W HALI

W hali Ośrodka Sportu i Turystyki w Chełmży 5 marca został rozegrany doroczny dekanalny turniej piłki nożnej lektorów i ministrantów. Do rywalizacji przystąpiło 10 zespołów.

Drużyny grały systemem każdy z każdym w kategoriach szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich. Zwycięzcami zostały ekipy parafii pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Grzywnie z opiekunem ks. kan. Stanisławem Suwińskim, parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Gostkowie z ks. Władysławem Erdmańskim i parafii pw. św. Mikołaja w Papowie Biskupim z ks. Przemysławem Wolnym. Młodymi piłkarzami chełmżyń-

Wojciech Wichnowski

Krystian Zieliński z Gostkowa został najlepszym zawodnikiem chełmżyńskiego turnieju

skiej parafii kierował ks. Marcin Nowicki. Najlepszy wynik gospodarzy to drugie miejsce w kategorii ponadgimnazjalnej. Mecze sędziowali Przemysław Wiaderny i Marcin Rywalski, a nad sprawnym przebiegiem rywalizacji czuwali wikariusze – ks. Karol Schmidt i ks. Łukasz Otremski z Chełmży.

Zwycięzcy zakwalifikowali się do finału diecezjalnego, a kapitanowie tych zespołów otrzymali w nagrodę puchary.

Wyróżnienie spotkało też Krystiana Zielińskiego z Gostkowa, który został najlepszym zawodnikiem chełmżyńskiego turnieju. Najwięcej bramek w swoich kategoriach wiekowych strzelili: Mateusz Talarek (Grzywna), Krystian Zieliński (Gostkowo) i Damian Jastrzębski (Papowo Biskupie).

(w-w)

„Pójdź za Mną!”

Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Toruńskiej
im. bł. Stefana Wincentego Frelichowskiego

Klerycy i lektorzy po meczu towarzyskim

KLERYCKA PIŁKA NOŻNA

W piątkowy wieczór 4 marca w sali sportowej ZSO nr 16 na Rubinkowie odbył się mecz halowej piłki nożnej między reprezentacją kleryków WSD w Toruniu a lektorami parafii pw. Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa. Inicjatorami spotkania byli lektorzy, którzy zaprosili kleryków w ramach swoich przygotowań do dekanalnych mistrzostw LSO w piłce nożnej.

Mecz był świetną okazją do sprawdzenia swoich umiejętności piłkarskich, zarówno tych indywidualnych, jak i zespołowych. Dla kleryków spotkanie z lektorami było ciekawym wyzwaniem, ponieważ dla odmiany mogli zmierzyć się z kimś spoza seminarium.

Piłkarzy gorąco dopingował proboszcz miejscowej parafii ks. kan. Jan Ropel. Z racji na towarzyszy charakter spotkania nie liczone strzelanych bramek, ale mimo wyrównanego poziomu obu drużyn można było zauważyć przewagę zespołu lektorów.

Po ponad godzinnej grze, podziękowaniach, wspólnym zdjęciu i umówieniu się na kolejny mecz klerycy wrócili do seminarium. Zmęczenie dawało się we znaki, jednak spotkanie dało obu drużynom wiele radości i pozwoliło ukazać młodym także sportową część życia seminaryjnego w myśl przysłowia: „W zdrowym ciele zdrowy duch”.

SAI

W dniach 15-16 kwietnia w Toruniu odbędą się Mistrzostwa Polski Księżów w halowej piłce nożnej. Inauguracja rozgrywek 15 kwietnia o godz. 14 w trzech halach: Arena Toruń, ul. gen. J. Bema, UCS UMK, ul. św. Józefa, oraz IV LO, ul. Warszawska. 16 kwietnia w hali IV LO o godz. 10 ćwierćfinały, godz. 12-15 półfinały i finał oraz uroczyste zakończenie. Organizatorem mistrzostw jest diecezja toruńska. Wstęp na wszystkie mecze jest bezpłatny

Pomagamy blisko Ciebie!

WOLONTARIAT ALTERNATYWNY

moja odpowiedź na Rok Miłosierdzia

Trwa Rok Miłosierdzia, rok, w którym organizujemy Światowe Dni Młodzieży, zachęcające do refleksji: Co to jest miłosierdzie? To pytanie zadają sobie głównie młodzi. Nie chodzi tu o teologiczne dywagacje, ale tak po prostu szukaliśmy odpowiedzi, którą każdy może zrozumieć. Szukaliśmy i znaleźliśmy. Podpowiedział nam sam św. Jan Paweł II, kiedy próbował zdefiniować pojęcie kultury, bo przecież miłosierdzie to najwyższy poziom kultury, gdyż dotyczy naszych relacji z drugim człowiekiem. Mówił o prymacie „być” nad „mieć” i wyższości bycia dla drugich niż tylko z innymi. Zadaliśmy sobie też pytanie, jak to zrobić, kiedy sytuacje życiowe ograniczają możliwość pomagania innym,

bo jest za dużo pracy, zbyt wiele obowiązków domowych. Przyrzekliśmy się, jak inni sobie radzą z tymi zagadnieniami.

Doskonale odniósł się do tematu bardzo praktyczny naród, jakim są Amerykanie, którzy doszli do wniosku, że skoro brak im czasu i sił na dodatkowe zajęcia, to przełożą wartość jednej, dwóch bądź większej liczby godzin w miesiącu na rzecz wybranej organizacji świadczącej pomoc. Jest to rozwiązanie proste, wygodne i skuteczne. Co ciekawe, statystyki amerykańskie (wg raportu Word Giving Index) pokazują, że aż 63% społeczeństwa określa siebie mianem wolontariuszy, ale tylko 44% poświęca swój czas na cele dobroczynne. Wynika z tego, że 19% populacji przekazuje regularnie

Archiwum Caritas

Dominika Wrześniewska z zespołem mnogich wad wrodzonych wymaga szerokiego wsparcia. Wychowuje ją tylko mama

część zarobionych pieniędzy organizacjom charytatywnym. Na podstawie powyższych danych widać, że wolontariat alternatywny rozwija się na dużą skalę. Może się okazać również wygodnym rozwiązaniem w warunkach polskich. I alternatywą bycia dla drugich.

TAK, POMAGAM

Przesłanie z Ewangelii wg św. Łukasza: „Kto ma dwie suknie, niech jedną da temu, który nie ma, a kto ma żywność,

W dniach 4-5 marca odbyła się ogólnopolska zbiórka żywności pod hasłem „Tak, Pomagam!”, dzięki której święteczną pomoc otrzymają najuboższe osoby i rodziny. Jak każdego roku, zbiórka żywności pozwoliła zgromadzić produkty, takie jak: mąka, cukier, konserwy mięsne i warzywne, herbata, olej, majonez, słodycze. Żywność zbierana była w 26 sklepach przez wolontariuszy Szkolnych Kół Caritas, Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia” i Bursy Akademickiej Caritas.

Dziękujemy następującym sieciom, które przyjęły wolontariuszy: „Biedronka”, „Netto”, „Piotr i Paweł”, „PoloMarket” oraz „Tesco”. Wdzięczność kierujemy również do osób, które podarowały produkty. Dzięki nim najubożsi będą mieli radosną Wielkanoc.

Anna Pławińska

Archiwum Caritas

W diecezji toruńskiej zbiórka żywności odbyła się w 26 sklepach

niech tak samo uczyni” (Łk 3,11) dobrze zrozumieli i wypełnili mieszkańcy Chełmży, Torunia, Przysieka i Unisławia.

BYĆ OBECNYM

Być obecnym to odpowiedź na naukę św. Jana Pawła II, który mówił o nas, ludziach, że najbardziej odczytujemy swoją wartość, osiągamy wyżyny ducha, budujemy dobro, kiedy przedkładamy być nad mieć, kiedy żyjemy nie tylko z innymi, ale także dla drugich (por. św. Jan Paweł II, definicja kultury wyrażona na Forum UNESCO w 1980 r.). Czy w sytuacji, kiedy proza życia wyciska ze mnie ostatnie siły i ostatnie minuty kończącego się dnia, mam prawo czuć się zwolnionym z obowiązku bycia, bycia dla drugich? Przeżywany Rok Święty Miłosierdzia wspiera nas w decyzji, abyśmy nie ulegli takiej pokusie, lecz szukali nowych możliwości świadczenia miłosierdzia. Rozważ wolontariat alternatywny – być może jest to propozycja dla Ciebie. Szczęść Boże

Ks. Daniel Adamowicz

ZAPRASZAMY

Ziołolecznictwo

Internetowe Centrum Ziołarstwo-Medyczne (www.ziolowa-apteka.pl) oraz Stowarzyszenie Rodzin Katolickich zapraszają na toruńskie spotkania z medycyną klasztorną i ziołolecznictwem, które odbędą się 2 kwietnia w godz. 9-19 w Centrum Dialogu w Toruniu, pl. ks. Frelichowskiego 1. Na spotkaniu będzie mowa m.in. o dorobku medycyny klasztornej Ojców Bonifratrów i Ojców Benedyktynów, profilaktyce nowotworowej czy sposobach leczenia wg św. Hildegardy.

Będzie możliwość nabycia herbat ziołowych, suplementów, kremów, olejków itp.

Zjazd LSO

2 kwietnia w Wyższym Seminarium Duchownym oraz diecezjalnym sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Toruniu odbędzie się Zjazd Ministrantów i Lektorów Diecezji Toruńskiej. Rozpoczęcie o godz. 9.30 rejestracją parafialnych wspólnot liturgicznej służby ołtarza w WSD.

Szczegółowy program: www.knc-torun.pl.

Pociąg „Niedzieli”

„Niedziela” ma już 90 lat. Z tej okazji w dniach 4-8 kwietnia organizowana jest pielgrzymka, która specjalnym pociągiem wyruszy z Warszawy do Rzymu.

Szczegóły: pociag.niedziela.pl.

Rekolekcje

z o. Bashaborą

W dniach 10-12 czerwca Wspólnota Posłanie organizuje w Toruniu rekolekcje prowadzone przez ugandyjskiego kapłana Johna Bashaborę.

Informacje i zapisy pod nr tel. 723-834-573 oraz na stronie <http://rekolekcje.poslanie.pl>.

Nauczyciele i pracownicy administracji byli adresatami 3-dniowych (7-9 marca) rekolekcji wielkopostnych zorganizowanych w ramach Chrześcijańskich Dni Społecznych. Kaplica Wyższego Seminarium Duchownego w Toruniu wypełniała się wiernymi, dla których nauki głosił bp Antoni Pacyfik Dydycz, biskup senior diecezji drohiczyńskiej

Aleksandra Wojdyło

Bp Antoni Dydycz przewodniczący Mszy św. na zakończenie rekolekcji

TERAZ JEST CZAS MIŁOSIERDZIA

ALEKSANDRA WOJDYŁO

Pierwszą naukę bp Antoni Dydycz poświęcił miłosierdziu Bożemu jako jednemu z przymiotów Boga.

Klucz do miłosierdzia

Wyjaśniając znaczenie słowa „misericordia”, Biskup Antoni mówił: – Miłosierdzie to miłowanie sercem, pełniejsze i radośniejsze, bo to miłość prowadzi nas do innych, a uczynki miłosierdzia mają źródło w miłości. Ukazał także drogi możliwej współpracy człowieka z Bożym Miłosierdziem. – Klucz do Bożego Miłosierdzia jest w nas, w naszych rękach. Pan Bóg czeka, abyśmy go sami poruszyli – podkreślał. Zaapelował, abyśmy nie patrzyli na zewnętrzne efekty i nie oceniali innych, ale odkrywali na co dzień w drugim człowieku Bożą miłość i Boże Miłosierdzie.

W kolejnych naukach bp Antoni Dydycz zobrazował konkretne działania Boga w ukazywaniu swojego miłosierdzia na przestrzeni minionych 4 wieków historii Europy. Kościół był i jest wyczulony na wszelkie przemiany, które zachodzą w człowieku i mogą stanowić dla niego zagrożenie. – Teraz jest czas

miłosierdzia – mówił – ponieważ zagrożenie związane z rewolucją moralną, jak określał ją św. Jan Paweł II (czyli promowaniem cywilizacji śmierci i atakiem na ludzki rozum), może doprowadzić do zatracenia naszych wartości.

Rekolekcjonista poruszył również problem obojętności wobec drugiego człowieka, błędnego dostrzegania jego zewnętrznego, a nie zastanawiania się nad wrażliwym człowieczeństwem. – Otwórzmy nasze serca, bo tylko gorące serce jest gotowe na przyjęcie Bożego Miłosierdzia i na niesienie go do potrzebujących – mówił.

Biskup Antoni zauważył, że promowane często we współczesnym świecie teorie próbują wyeliminować z życia pierwiastki religijne. Jednak, gdy ich braknie, pojawiają się tragedie młodego człowieka, ponieważ w świecie bez wartości nie potrafi się odnaleźć. Powołując się na książkę Karola Wojtyły „Miłość i odpowiedzialność”, ukazał właściwą kolejność w wychowaniu i kształtowaniu osobowości młodego człowieka. Trzeba uczyć, aby nie byli egoistami, co jest zadaniem przede wszystkim dla rodziców.

Wzorem dla rodziców winien być Jezus – najlepszy nauczyciel.

Dzielić się wiarą

Podczas rekolekcji Dariusz Bereski, aktor Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu oraz Michał Hajduczenia zaprezentowali „Tryptyk rzymski” św. Jana Pawła II. W blasku świec i skupieniu artyści przenieśli słuchaczy w świat niecodziennej modlitwy, jaką jest tryptyk. Kwartet ze Szkoły Muzycznej w Górsku wystąpił z koncertem muzyki poważnej i sakralnej oraz zapewnił oprawę muzyczną Mszy św., a z koncertem miniatur klasycznych wystąpił Toruński Kwartet Smyczkowy.

W podziękowaniach skierowanych do rekolekcjonisty ks. kan. Wojciech Kiedrowicz podkreślił, że jak pierwszego dnia poszukiwano klucza do Bożego Miłosierdzia, a drugiego – człowieka miłosierdzia, to trzeciego dnia rekolekcji znaleziono jedno i drugie w postaci wskazówek do wychowania. Podziękowanie bp. Antoniemu Dydyczowi i rektorowi WSD ks. kan. prof. dr. hab. Dariuszowi Zagórskiemu złożył dr Przemysław Przybylski, który

wyraził zadowolenie z rozszerzającej się formuły Chrześcijańskich Dni Społecznych. W słowie na rozestanie bp Dydycz raz jeszcze zwrócił się z apelem, aby nie wstydić się wiary i dzielić się katolicyzmem, polskością oraz radośnie wyrażać wzajemną wdzięczność. Agapa dopełniła serdecznej atmosfery.

Organizatorami rekolekcji byli: ks. kan. Wojciech Kiedrowicz, diecezjalny duszpasterz nauczycieli, Centrum Kształcenia Ustawicznego, Toruński Ośrodek Doradztwa Metodycznego, Zgromadzenie Księżąt Michalitów. Koordynatorem był dr Przemysław Przybylski

niedziela głos z Torunia

Ks. Paweł Borowski
(redaktor odpowiedzialny)
współpraca: Joanna Kruczyńska
ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń
tel. 56 622 35 30 w. 39
fax 56 621 09 02
e-mail: torun@niedziela.pl
Dyżury: od poniedziałku
do piątku w godz. 9-13
Redakcja częstochowska:
Beata Pieczykura
tel. 34 369 43 85